

College van Gedeputeerde Staten
Provincie Limburg
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

LOKAAL-LIMBURG



Aangesloten bij Onafhankelijke Politiek Nederland

Maastricht, 13 september 2022

Onderwerp: Schriftelijke vragen 'Steenen Huys' Vlodrop

Geacht College,

Op 21 augustus verscheen in de Editie Midden Limburg van dagblad de Limburger een artikel over kasteel "het Steenen Huys" te Vlodrop. Een rijksmonument uit 1664 geregistreerd onder nummer ID 37865. Kort en krachtig was de boodschap: 'het Kasteel, heeft al herhaalde malen met wateroverlast te maken gekregen' zo ook in 2021, maar ook meermaals hiervoor. Tot op heden is het niet gelukt zodanige structurele maatregelen te treffen dat het kasteel, maar ook het koetshuis beschermd worden tegen waterschade als de Roer weer eens buiten haar oevers treed.

Ergo, het begint meer te lijken op een gevecht tussen instanties als de provincie, het waterschap, de gemeente en diverse verzekeraars, aangaande verantwoordelijkheid, schadevergoeding e.d. (zie bijlage artikel de Limburger)

Een reden voor Lokaal Limburg om zich te verdiepen in de kwestie, vanuit de gedachte dat we er alles aan willen doen om ons cultureel erfgoed in stand te houden. Maar als daarbij instanties moeten samenwerken is dat schijnbaar een brug te ver.

Reden voor een aantal vragen.

Wat speelt er:

Na de wateroverlast in 2011 is een plan opgezet om een adequate hoogwaterbescherming aan te brengen. Dit hield in dat er een dijk zou worden aangelegd voor de linker en rechterzijde van het kasteel die dijk zou doorlopen tot voorbij het koetshuis. (zie bijlage 2).

Het plan is eind 2013 begin 2014 aan de betrokken omwonenden gepresenteerd, en dat jaar 2014 kunnen we derhalve beschouwen we als start van de uitvoering 'plan hoogwaterbescherming voor het knelpunt wateroverlast Kasteel het Steenen Huys en omgeving'

In het proces tot realisatie van deze dijk is alles misgelopen wat er maar mis kon gaan. Vooral omdat voorschriften zijn veranderd op basis van aangepaste scenario's van overstromingskansen. Verschil van inzicht tussen de bij het project betrokken ambtenaren, naar het schijnt ook provinciale, en bestuurswisselingen bij het waterschap. Waardoor de rolopvatting van het waterschap ook doorlopend veranderd .

Eindresultaat bij de overstroming van 2021 bleek dat alle aannames zoals het water stijgt maximaal 50 cm niet juist waren, dat de vastgelegde en uit te voeren noodmaatregelen in het Draaiboek Hoogwater van de gemeente en in het Calamiteitenbestrijdingsplan Wateroverlast van het waterschap niet conform werden uitgevoerd . Het water steeg tot 1 meter in het koetshuis en het

kasteel. Beide gebouwen liggen volgens de vigerende kaarten buiten het inundatie gebied van de Roer

De Big-Bags werden niet geleverd en de zandzakken en folie waren niet op tijd en niet in de benodigde hoeveelheden voorhanden. Met de hulp van vrijwilligers is met man en macht getracht het water buiten het kasteel en koetshuis te houden.

Gevolg van dat alles was zeer forse waterschade. Hierover voeren verzekeraars en overheid nu een onderling gevecht over wie wat moet betalen, en erger wie kan nalatigheid worden verweten. Dan hoeft er niet of minder uitbetaald te worden, met als gevolg dat de bewoners nog steeds in onzekerheid verkeren, of iets van de geleden schade vergoed wordt en wat de toekomst hen brengt, gelet op de totaal onvoldoende beschermingsmaatregelen die gemeente en waterschap bieden bij een volgende watersnoodramp.

En als we het jaarverslag van de Gouverneur over 2021 lezen is dat toch wel het laatste wat de slachtoffers van de watersnoodramp 2021 mag overkomen.

Daarom de volgende vragen;

1. Wetende dat de provincie tenminste ambtelijk betrokken is/was bij het projectplan Maatregelen Wateroverlast Roer van 2014
 - A. Is dit plan ooit gecommuniceerd naar de verantwoordelijk portefeuillehouder?
 - B. Zo ja. Dan hadden we graag het verslag en de verantwoording hiervan ontvangen
 - C. Zo nee. Waarom niet? .
2. Omdat de uitvoering maar ook de planopzet onder verantwoording van het waterschap heeft plaatsgevonden, zie bijlage 1 en 2
 - A. Op welke wijze heeft het waterschap het plan bij de provincie gepresenteerd ?
 - B. Is er op enigerlei wijze vastgelegd hoe de samenwerking tussen provincie en waterschap wordt/werd ingericht, hoe naar elkaar werd verantwoord en hoe de uitvoering vorderde?
 - C. Is over het plan bestuurlijk overlegd tussen verantwoordelijk bestuurders (de toenmalige gedeputeerde belast met water) en de functionerende dijkgraaf?
 - D. Hebben deze middels een in een samenwerkingsovereenkomst vastgelegd wat de projectopdracht was. Zoals, wanneer er zou worden opgeleverd en hoe zou worden betaald/verrekend?
 - E. Als er een projectopdracht en een samenwerkingsovereenkomst is (geweest) hadden wij deze graag ontvangen.
3. Wetende dat het project niet is uitgevoerd /afgerond immers in april 2021 (enkele maanden voor de watersnoodramp) besluit het DB van het waterschap om voor “ kosten efficiënte doelmatige systeem-maatregelen” te kiezen. Dit zonder medeweten van de betrokken burgers die dat besluit in mei daaropvolgend in een video gesprek moesten vernemen.
 - A. Is het besluit het project (aanleg dijk) te stoppen, omdat de provincie ooit bij het project betrokken was, ook met de provincie gecommuniceerd?
 - B. Zo ja, in welke vorm?

4. Gevolgen voor het Rijksmonument

- A. Vindt de provincie het verantwoord, na de catastrofe die heeft plaatsgevonden, dat het systeem wat nu ter beschikking wordt gesteld in het kader van de kosten-efficiëntie adequate bescherming zal bieden?
- B. Zo ja wat is de motivatie ? Zo nee, hoe gaat de provincie initiatieven nemen om een betere hoogwaterbescherming van dit monument te realiseren/ af te dwingen bij het waterschap?
- C. Het waterschap wil middels rechtelijke dwang afdwingen dat de bewoners de niet adequate maatregelen accepteren, wat weer gevolgen heeft voor het kunnen verzekeren als eigenaar. Immers geen enkele verzekeraar accepteert het object nog als het waterschap volhard, kan de provincie vanuit haar toezichthoudende rol op het waterschap tolereren/accepteren dat dergelijke dictatoriale maatregelen genomen worden door het waterschap?
- D. Daarbij moet de eigenaar afzien van toekomstige aansprakelijkheidsstelling van het waterschap en accepteren dat het kasteel en koetshuis uit het Calamiteitenbestrijdingsplan Wateroverlast van het waterschap wordt gehaald waardoor er geen wettelijke inspanningsverplichting meer ligt voor het waterschap om bescherming te bieden tegen overstromingen van de Roer. Vindt de provincie dit een eis die het waterschap kan stellen?
- E. Vindt de provincie het verantwoord te voldoen aan het verzoek van het waterschap om de geconsolideerde versie Omgevingsverordening Limburg 2014 (GCOB) met een normering van 1:100 aan te passen zodat daardoor in de Omgevingsverordening Limburg (die in werking treedt met de Omgevingswet) het kasteel en koetshuis in een inundatiegebied komen te liggen met overstromingskansgebied A?

Duidelijk is dat de situatie rondom het Steenen Huys in Vlodrop compleet is vastgelopen. Dit is bijzonder schadelijk voor het Rijksmonument en Limburgs cultureel erfgoed. De structurele maatregelen die door het waterschap worden voorgesteld om het monument te beschermen, zijn totaal ontoereikend. Maar ook de provincie Limburg dreigt in het kader van de nieuwe omgevingsverordening enkele maatregelen te nemen (al dan niet voorgesteld door het waterschap) die het monument ernstig kunnen schaden . Zoals het inbrengen van kasteel en koetshuis in het z.g. inundatie gebied.

5. De toekomst van het monument.

- A. Is het provinciebestuur, gelet op eerdere bemoeienis en een niet tot volstrekt onvoldoende realisatie van een functionerende hoogwaterbescherming in het stroomgebied van de Roer, bereid een leidende rol op zich te nemen in een proces dat leidt tot een goede hoogwaterbescherming van o.a. het Steenen Huys (een en ander na een gedegen vooroverleg met bewoners , waterschap en gemeente natuurlijk)?
- B. Is de provincie alsnog bereid om denkende vanuit een goede hoogwaterbescherming en het verzekeraar maken van het monument te heroverwegen of de wijze waarop het inundatie gebied e.d. is gewijzigd op de plankaart horende bij de omgevingsverordening Limburg aan te passen naar de vigerende situatie zodat een goede hoogwaterbescherming en het verzekeraar houden van het kasteel en koetshuis in de toekomst gegarandeerd is?